

Những rào cản phi thuế quan như chất lượng, an toàn thực phẩm, nguồn gốc xuất xứ do thị trường EU đặt ra sẽ tiếp tục là những trở ngại không nhỏ cho hàng xuất khẩu (XK) Việt Nam ngay cả khi FTA giữa Việt Nam và EU được ký kết. Nếu DN không vượt qua thách thức sẽ rất khó tăng kim ngạch XK

Làm rõ những tác động của các rào cản

EU hiện là một trong những đối tác thương mại hàng đầu của Việt Nam với kim ngạch thương mại song phương tăng trung bình 15-20%/năm. Năm 2013, XK Việt Nam đạt 24,3 tỷ USD với các nhóm hàng chủ yếu là dệt may, giày da, đồ gỗ, hải sản, cà phê hạt xanh, chiếm gần 80% kim ngạch xuất sang EU.

Theo ông Nguyễn Tôn Quang - Tổng thư ký Hiệp hội Gỗ và Lâm sản Việt Nam, khi FTA Việt Nam – EU có hiệu lực, hơn 90% số sản phẩm gỗ XK của Việt Nam sang EU sẽ được hưởng thuế suất 0%. Tuy nhiên, nếu ngành gỗ trong nước không vượt qua được các rào cản phi thuế, sẽ khó tận dụng được cơ hội từ thị trường EU.

Hiện nay, khoảng 80% nguyên liệu gỗ sử dụng trong ngành chế biến gỗ Việt Nam là nhập khẩu trong khi các tiêu chuẩn của Hội đồng Quản lý Lâm sản (FSC), Thỏa thuận Đối tác Tự nguyện (VPA), Đồng bộ hóa thị trường Lâm sản, Quản trị và Thương mại (FLEGT) nằm trong số những tiêu chuẩn bắt buộc khi nhập khẩu. Mặc dù các tiêu chuẩn này hướng tới những mục tiêu bền vững nhưng tuân thủ theo sẽ làm tăng chi phí sản xuất và giá thành.

Đới với Franz Jessen “Thách thức cho hàng XK Việt Nam vẫn còn ngay cả khi FTA Việt Nam - EU được ký kết. Việt Nam cần có những chính sách thu hút mạnh mẽ đầu tư FDI vào các lĩnh vực công nghệ cao, dịch vụ và dành ưu tiên tăng cường mối liên kết giữa các lĩnh vực khác nhau, đặc biệt là giữa công nghiệp và nông nghiệp”.

Theo chuyên gia kinh tế Phạm Chi Lan, Việt Nam bắt đầu nhập khẩu từ Trung Quốc và một khối lượng lớn mây từ Lào, Campuchia. Để tiếp cận thị trường EU, các nhà XK Việt Nam phải xử lý các yêu cầu nghiêm ngặt về quy trình xuất xứ, tiêu chuẩn (như Tiêu chuẩn chống cháy và hạn chế hóa chất (REACH) và các quy định về các chất nguy hiểm trong sản phẩm và các yêu

củ u vậ bao bì), Trách nhiệm xã hội củ a doanh nghiệ p (CSR),...

Trong khi đó, triệ n vậ ng XK vào EU củ a ngành dệt may cũng khá lậ c quan, tuy nhiên, nậ u doanh nghiệ p không vậ t qua đượ c các thách thức liên quan đế i CSR và quyệ n lậ i củ a ngườ i lao độn g sẽ khó lòng tăng kim ngậ ch xuậ t khậ u vào thậ trậ ng này.

Bà Lan chia sẻ, mộ nhóm sẽ n phậ m nông - thậ y sẽ n XK vào thậ trậ ng EU, các biệ n pháp phi thuế có ý nghĩa quan trậ ng trong khu vậ c nông nghiệ p bao gặ m các yêu củ u vậ vậ sinh, kiệ m dậ ch (SPS), đóng gói, bao gặ, khậ năng truy soát nguệ n gặ c và thậ tậ c hậ i quan nghiệ m ngậ t. Tiêu chuậ n do EU áp đặ t đượ c xậ p vào hàng các tiêu chuậ n cao nhậ t trên thậ gặ i và khó đặ t đượ c nhậ t.

Hệ ng tậ i sẽ n phậ m “xanh”

Qua 6 vòng đàm phán, phía EU luôn nhậ n mậ nh Việ t Nam phậ i tuân thậ môi trậ ng chậ t chậ hậ n đặ hậ ng tậ i các sẽ n phậ m “xanh”. Theo Đặ i sẽ Franz Jessen - Trậ ng Phái đoà n EU tậ i Việ t Nam, EU có mậ t quy trình chậ ng nhậ n, xác nhậ n liên quan đặ n vậ sinh dậ ch tậ rậ t chậ t chậ và nhậ ng sẽ n phậ m đượ c công nhậ n tậ i thậ trậ ng EU phậ i sẽ n xuậ t theo công nghệ cao, sẽ ch và thân thiệ n vậ i môi trậ ng. *“Việ t Nam củ n xây dặ ng mậ t cậ quan đặ u mậ i quậ c gia kệ m soát nhậ ng vậ n đặ dậ ch tậ, cũng nhậ chậ t lậ ng hàng XK. Mậ và EU đã có mậ t cậ quan đặ u mậ i duy nhậ t đặ kệ m soát chậ t lậ ng hàng nông sẽ n. Đáng tậ c là tậ i Việ t Nam, chậ c năng quậ n lý này lậ i bậ phân tán mộ nhậ u bậ, ngành khác nhau”* Â - ông chia sẻ.

Nguệ n: Báo Công thậ ng